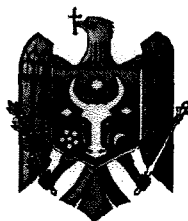

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

PR. 136/04.04.16
CAJ, 24

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-1787 din „20” dec 2016

La nr.136 din 04 aprilie 2016

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998.

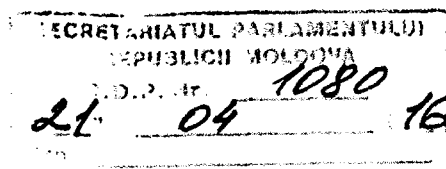
Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 2 file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 filă.

Director

Viorel CHETRARU

Ex: Călin Tepordei
Tel: 0 (22) 257-420

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
legii pentru modificarea și completarea Legii cadastrului
bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul are drept scop eficientizarea și impulsivarea procesului de corectare și înlăturare a erorilor ce țin de înscrierile în cadastrul bunurilor imobile efectuate la înregistrarea primară a bunurilor și la modificarea ulterioară. Totodată, autorul propune excluderea obligației proprietarilor de terenuri de a suporta cheltuielile legate de stabilirea hotarelor terenului la fața locului în cazul în care hotarul general al terenului reprezentat în planul cadastral sau în cel geometric nu corespunde cu posesiunea de fapt a terenurilor și lipsește actul de stabilire a hotarelor.

d. Suficiența argumentării. Potrivit autorului, erorile comise la formarea cadastrului bunurilor imobile generează o serie de probleme atât pentru cetățeni, cât și pentru autorități. Cele mai grave țin de stabilirea cauzei apariției greșelilor, identificarea persoanei vinovate și costurile mari suportate de cetățeni pentru rectificarea erorilor. Proiectul se axează în mare parte pe diminuarea problemei menționate și crearea condițiilor de evitare a erorilor în cadastrul bunurilor imobile.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului, fiind reliefate argumente elocvente, care evidențiază temeiul legal și necesitatea elaborării și promovării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Autorul propune ca pentru corectarea unor greșeli comise pînă la 31 decembrie 2015 toate cheltuielile să fie suportate din contul bugetului de stat, iar pentru alte tipuri de greșeli

(neesențiale) finanțarea urmează a fi efectuată din bugetul Agenției Relații Funciare și Cadastru.

În același timp, legiuitorul nu a făcut evaluările necesare cu privire la disponibilitatea resurselor financiare motivînd acest fapt prin lipsa statisticii, natura complexă și diversitatea erorilor. Astfel, autorul nu evaluează cantitativ, ci doar specifică argumente evazive cu privire la imposibilitatea efectuării analizei economico-financiare.

Mai mult, nu este cert faptul că vor fi obținute mijloacele financiare necesare. Există riscul ca proiectul să nu dispună de acoperire financiară suficientă pentru a fi implementat și, într-un final, va rămîne unul declarativ.

În final, menționăm că un proiect să fie viabil, analiza costurilor de implementare este o condiție indispensabilă în acest sens.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Promovarea proiectului va permite diminuarea problemelor aferente formării cadastrului bunurilor imobile, ceea ce nu este în detrimentul interesului public general.

Totodată, există un pericol iminent ca prevederile proiectului să fie la nivel declarativ, din lipsa surselor de finanțare.

Proiectul propus de autor, în timp va putea fi considerat ca un precedent judiciar pentru alte autorități publice prin elaborarea proiectelor declarative fără evaluarea costurilor de realizare și tergiversarea implementării reformelor în alte domenii naționale.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Fiind plasat pe pagina web oficială a Parlamentului la momentul examinării, proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Articol unic alin.(5) – propunerea de completare a art.38 al Legii 1543/1998 cu alineatul (5) „Costurile pentru corectarea greșelilor clasificate conform alin.(4) comise pînă la 31 decembrie 2015 vor fi suportate din bugetul de stat”.

Deși autorul menționează că de cele mai dese ori vinovați de comiterea erorilor sunt însăși registratorul, oficiul cadastral teritorial, administrația publică locală și titularii de drepturi, se propune ca toate cheltuielile să fie suportate din contul bugetului de stat.

Evidențiem că și în raportul Curții de Conturi a fost menționat că de cele mai dese ori abuzurile, tergiversarea procesului de înregistrare, erorile sunt comise de către registrator, oficiul cadastral și administrația publică locală, iar într-un final aceștia se eschivează de la răspundere și transmit toate obligațiunile financiare către beneficiarii de servicii sau bugetul de stat.

Asemenea norme încurajează persoanele vinovate și în continuare de a-și realiza neonest atribuțiile fiind asigurați că nu vor suporta careva consecințe.

Există riscul ca prevederile proiectului să nu atingă scopul scontat. Mai mult, acesta va crea un precedent de finanțare din contul bugetului de stat a erorilor, neglijențelor, abuzurilor admise de unele persoane iresponsabile sau neintegre.

Recomandarea: Recomandăm autorului evaluarea oportunității finanțării corectării greșelilor din contul persoanelor vinovate astfel încît să nu fie prejudiciat bugetul de stat.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Teodor Călin
inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
20 Aprilie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**legii pentru modificarea și completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie
1998**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articol unic alin.(5) – propunerea de completare a art.38 al Legii 1543/1998 cu alineatul (5) „Costurile pentru corectarea greșelilor clasificate conform alin.(4) comise pînă la 31 decembrie 2015 vor fi suportate din bugetul de stat”.</p>	<p>Stabilirea condițiilor adaptate convenției anumitor persoane sau grupuri</p>	<p>Deși autorul menționează că de cele mai dese ori vinovați de comiterea erorilor sunt însăși registratorul, oficiul cadastral teritorial, administrația publică locală și titularii de drepturi, se propune ca toate cheltuielile să fie suportate din contul bugetului de stat.</p> <p>Evidențiem că și în raportul Curții de Conturi a fost menționat că de cele mai dese ori abuzurile, tergiversarea procesului de înregistrare, erorile sunt comise de către registrator, oficiul cadastral și administrația publică locală, iar într-un final aceștia se eschivează de la răspundere și transmit toate obligațiunile financiare către beneficiarii de servicii sau bugetul de stat.</p> <p>Asemenea norme încurajează persoanele vinovate și în continuare de a-și realiza neonest atribuțiile fiind asigurați că nu vor suporta careva consecințe.</p> <p>Există riscul ca prevederile proiectului să nu atingă scopul scontat. Mai mult, acesta va crea un precedent de finanțare din contul bugetului de stat</p>	<p>Recomandăm autorului evaluarea oportunității finanțării corectării greșelilor din contul persoanelor vinovate astfel încît să nu fie prejudiciat bugetul de stat.</p>

		a erorilor, neglijențelor, abuzurilor admise de unele persoane iresponsabile sau neintegre.	
--	--	---	--